

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Київський національний університет будівництва і архітектури

Г. В. ГЕТУН
В. О. ПЛОСКИЙ

**ІСТОРІЯ СВІТОВОЇ
АРХІТЕКТУРИ ТА
БУДІВНИЦТВА
у чотирьох книгах
Книга 3**

Рекомендовано вченою радою КНУБА як підручник для здобувачів
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей
G17 «Архітектура та містобудування» і
G19 «Будівництво та цивільна інженерія»

Київ 2027

УДК 725

Г57

Рецензенти:

М. І. Яковлєв, д-р техн. наук, професор, перший віцепрезидент Національної академії мистецтв України;

О. В. Савченко, д-р техн. наук, професор кафедри архітектури та дизайну Національного університету «Чернігівська політехніка»;

С. І. Ботвіновська, д-р техн. наук, професор кафедри нарисної геометрії, інженерної та машинної графіки Київського національного університету будівництва і архітектури

Рекомендовано вченою радою Київського національного університету будівництва і архітектури, протокол № від квітня 2026 року.

Гетун Г. В.

Історія світової архітектури і будівництва: підручник – у чотирьох книгах – Кн. 3 / Г. В. Гетун, В. О. Плоский. – Київ: КНУБА, 2026. – 210 с.
ISBN 978-966-627-297-6

У виданні послідовно викладено еволюцію світових архітектурних стилів і будівельних технологій – від доби бароко до пізнього класицизму. Головний акцент зроблено на взаємозв'язку архітектурної форми та розвитку несучих конструктивних систем будівель. Це дає змогу майбутнім фахівцям дослідити історичну спадщину не лише як мистецьке явище, а й крізь призму інженерної науки.

Підручник призначений для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальностей G17 «Архітектура та містобудування» і G19 «Будівництво та цивільна інженерія»

© Гетун Г. В., Плоский В. О. 2027

ISBN 978-966-627-297-6

ЗМІСТ

ЗМІСТ	3
ПЕРЕДМОВА	5
ВСТУП	6
1. АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО БАРОКО	8
1.1. Історико-соціальні умови розвитку архітектури бароко	8
1.2. Будівельна техніка та архітектурно-конструктивні рішення будівель бароко	11
1.3. Розвиток містобудування та цивільної архітектури бароко ..	17
1.3.1. Особливості містобудування у Римі (XVI...XVIII ст.)	17
1.3.2. Вплив римського досвіду на європейське містобудування бароко в Англії та Франції (XVI...XVII ст.)	25
1.4. Об'ємно-планувальні й конструктивні рішення будівель бароко	31
1.4.1. Архітектура бароко в Італії (кінець XVI ст. – початок XVIII ст.)	32
1.4.2. Архітектура бароко у Франції (XVII ст. – початок XVIII ст.)	51
1.4.3. Архітектура бароко в Іспанії (XVII ст. – початок XVIII ст.)	60
1.4.4. Колоніальна архітектура бароко країн Латинської Америки	71
1.4.5. Архітектура бароко у Німеччині	83
1.4.6. Архітектура бароко у Великій Британії	102
Висновки по розділу 1	107
Запитання для самоконтролю	108
2. АРХІТЕКТУРА І БУДІВНИЦТВО КЛАСИЦИЗМУ	110
2.1. Історичні та архітектурно-технічні умови формування стилю	110
2.2. Розвиток містобудування класицизму: світові ансамблі....	113
2.2.1. Британська школа: палладіанська житлова забудова та ландшафтна урбаністика	114
2.2.2. Французька школа: відкрита королівська площа	118
2.2.3. Німецька школа: монументальний раціоналізм Берліна та ансамбль Музейного острова	124
2.2.4. Американський трансатлантичний класицизм: регулярний план Вашингтона	128

2.3. Будівельна техніка та архітектурно-конструктивні рішення будівель періоду класицизму	129
2.3.1. Еволюція матеріальної бази: стандартизована цегла, романцемент, чавун, прокатне залізо та листове скло	130
2.3.2. Будівельна інженерія Великої Британії: народження каркасних будівель, містобудування та префабрикація	132
2.3.3. Будівельні новації Франції: прихований залізний каркас, великі куполи та раціоналізм	140
2.3.4. Німецька школа конструктивного раціоналізму: К. Ф. Шінкель та реформа проєктної справи.....	148
2.3.5. Апогей індустриальної тектоніки: «Кришталевий палац» у Лондоні (1851 р.)	158
2.4. Об'ємно-планувальні й архітектурні рішення будівель класицизму	163
2.4.1. Британська школа: палладіанські заміські вілли, ордерні резиденції та античний археологічний класицизм	163
2.4.2. Французька школа: від просвітницької раціональної вілли до монументальних публічних храмів ампіру	175
2.4.3. Німецька школа: еллінський неокласицизм, репрезентативні монарші резиденції та типологія публічного театру	181
2.4.4. Іспанська школа класицизму: монарші резиденції та архітектура епохи Просвітництва	189
2.4.5. Північноамериканський класицизм	197
Висновки по розділу 2	205
Запитання для самоконтролю	207
Список використаної літератури	258